

Landskab nr. 3—2023 Årgang 104

Ansv. redaktør
Christina Capetillo,
ph.d., arkitekt MDL MAA
Landskab
Peter Bangs Vej 30,
2000 Frederiksberg
Telefon: +45 22 64 38 21
E-mail: landskab@
landskabsarkitekter.dk

Redaktionsudvalg
Margrethe Holmberg (forpers.),
Steen Bisgaard, Christian Kamp
Iversen, Mette Juhl Jessen,
Lise Thorsen, Line Stybe
Vestergaard, Bente Ulrikke
Weinreich (suppl.)
Nordisk repræsentation:
Nita Koskiahde, Finland;
Ulla R. Pedersen, Island;
Maja Kozak Dehlin, Norge;
Sabina Richter, Sverige

Grafisk tilrettelæggelse
Trefold

Korrektur
Tilde Tvedt, tformidling

Oversættelse til engelsk
Dorte Herholdt Silver

Annoncer
DG Media as
Havneholmen 33, 1561 København V
Steen Håkansson
Telefon: +45 30 94 67 07
E-mail: steen.h@dgmedia.dk
www.dgmedia.dk

Abonnement
Receptionen, Akademisk
Arkitektforening
Telefon: +45 30 85 90 00
E-mail: subscription@
arkitektforeningen.dk
Online: <https://shop.arkitektforeningen.dk/da/35-abonnementer>

Abonnementspriser 2023
I Danmark 1.336,50 kr. inkl. moms og
forsendelse.
Norden, Grønland og Europa
1.418,00 kr. inkl. moms og
forsendelse. Norge er undtaget
moms. Denne fratrækkes.
Øvrige udland 1.455,50 kr. inkl.
forsendelse.
Løssalg 185,00 kr. inkl. moms, ekskl.
porto.
Landskab udkommer 8 gange om
året.

Udgiver
Danske Landskabsarkitekter
Peter Bangs Vej 30,
2000 Frederiksberg
Telefon: +45 33 32 23 54
www.danskelandskabsarkitekter.dk
i samarbejde med Akademisk
Arkitektforening

Tryk
Specialtrykkeriet Arco, Skive
Medlem af Danske Specialmedier
ISSN 0023-8066

Forside
KLIT, 2022, Lea Porsager.
Foto: Anders Sune Berg

Transformation - fra artsarmod til naturrigdom 5

Transformation - from poverty of species to natural wealth 6

Christina Capetillo

KLIT - A coastal biotope 9

Lea Porsager

Vandet i Rom 14

Lotta Teselius

The Social Spine 18

Rasmus Astrup

En park for fællesskabet 22

Signe Hertzum

Egtvedpigens Verden

- museet på vrangen 27

Jens Kinch

IFLA-kongress på två kontinenter 31

Emma Lundborg, Johan Folkesson, Linus
Fredriksson och Pia Jonsson

Frygten for tomheden 34

Lodewijk Wiegiersma
Replik fra Schønherr

Forandringens vej 37

Ulrik Kuggas

Spørg biologen 42

DL Nyt 44

Alt det liv, det gør bare noget ved én. Samtale
med Morten DD Hansen 48

Transformation – fra artsarmod til naturrigdom

Før var det en steril græsplæne, der lå mellem Odense banegård og havnen. Nu er her et bølgende klitlandskab. ”En strand før stranden”, kalder kunstneren Lea Porsager sit stedsspecifikke landskab, KLIT. To høje bølgeformer af muslingeskaller starter bevægelsen ned mod havnen. Går man gennem klitlandskabet møder man en serie overraskende og tvetydige skulpturer som en kat og et øre, men også en opstilling, der refererer til et af kvantemekanikkens særheder, *dobbeltpalte-eksperimentet*. Et mysterium, man godt kan prøve at forklare, men ikke nødvendigvis forstå. Ikke desto mindre ligger det til grund for landskabsformerne i KLIT. Et tredimensionalt interferensmønster med bakker af sand og grus. Muslingeskaller, sand, havtorn, vild gulerod og kongepen vil over tid blive en strandbiotop og ændre karakter fra en anlagt og fast form til en mere vild og entropisk tilstand. Et område, der forstyrrer den urbane regelmæssighed. Et nyt terræn, hvor vi – byboerne og *de andre arter* – kan samleve i et radikalt orkestreret rumligt eksperiment af organisk materiale.

Før var Øresundskollegiets tagetage en grå cementørken. Nu er den en naturrig tagterrasse. ”En Social Spine”, der bringer naturen helt ind til beboerne, ”lige udenfor deres egen dør”, forklarer SLA. For den bedste ramme for stærke sociale sammenkomster er naturen. Nu har de 1500 studerende og udsatte unge fået væksthuse, køkkenhaver, studiepladser

og fælleszoner, der, sammen med hvidtjørn, hyld, hjortetrøst og et væld af andre planter, skaber fælles identitet og sammenhængskraft på tværs.

Før var området omkring Fantoft Studentboliger i Bergen en kedelig parkeringsplads. Nu er det en grøn og artsrig park. En ”Central Park” for alle de studerende og andre, der har deres gang i området. En ny robust og grøn ramme til sociale og faglige fællesskaber. Inden transformationen var her et par løse bænke, 16 træer og gråt i gråt. I dag er her 100 meter bæk og mere end 100 træer.

”Vi er (...) nødt til at søge nye strategier for, hvordan det groede i højere grad kan gennemsnive flere hårde og urbane rum og strukturer. Som ansvarlige fagfolk kan vi ikke fortsat acceptere at landskabsarkitekturens rolle i byen begrænses til enkeltstående træer som dekorativ mellemgrund for endnu et boligårn”, mener Rikke Juul Gram, mens Lodewijk Wiegiersma efterspørger større hensyntagen når vi tilføjer byen ”en fornemmelse af natur”.

Det er meningsfuldt og forbilledligt, hver gang vi erstatter artsarmod med naturrigdom, og det er glædeligt, hver gang vi skaber nyt fælleseje i den ellers mere og mere privatiserede by. Grundlæggende er det nødvendigt, at vi presser på for at skabe bedre betingelser for liv, hver gang vi agerer i byerne.

Christina Capetillo

Transformation – from poverty of species to natural wealth

Before, the area between Odense's main railway station and the port was a sterile lawn. Now, it is an undulating dune landscape. 'A beach before the beach', as artist Lea Porsager describes her site-specific landscape KLIT (DUNE). Two tall mussel-shell wave formations initiate the movement towards the port. Walking through the dune landscape, one encounters a series of surprising and ambiguous sculptures, such as a cat and an ear, and an installation that refers to a peculiarity of quantum mechanics, the so-called *double-slit experiment*. A mystery that often defies comprehension, even with the best explanation. Nevertheless, it has inspired the landscape shapes of KLIT. A three-dimensional pattern of interference with hills of sand and gravel. Over time, seashells, sand, sea buckthorn, wild carrot and cat's ear will form a beach biotope, transitioning from a fixed form to a wilder, more entropic state. An area that disturbs the urban regularity. A new terrain where we – and all *the other species* – can coexist in a radically orchestrated spatial experiment of organic material.

Before, the top storey of the student residence hall Øresundskollegiet was a grey cement desert. Now, it is a rooftop greenspace. 'A social spine' that brings nature close to the residents, 'right outside their door,' as SLA explains. Nature is the best setting for promoting strong social connections. Now, the students and at-risk young people have access to

greenhouses, kitchen gardens, study spaces and community zones that build a shared identity and social cohesion in combination with hawthorn, elder, spotted joe-pyeweed and other plants.

Before, the area around Fantoft Studentboliger in Bergen was a dull car park. Now, it is a greenspace with rich biodiversity. A 'Central Park' for all the students and locals. A new robust, green setting for social and academic communities. Before the transformation, there were a few scattered benches, 16 trees and a dull, grey space. Today, there are a 100 metres of bench seating and more than a hundred trees.

'We (...) have to find new strategies for making green features a pervasive element in otherwise hard, urban spaces. (...) we cannot continue to accept seeing the role of landscape architecture in our cities reduced to individual trees as a decorative middle ground for yet another residential tower block,' says Rikke Juul Gram, while Lodewijk Wiegersma calls for greater thoughtfulness when we add 'a touch of nature' to our cities.

Replacing poverty of species with natural wealth is meaningful and exemplary, and creating new communal spaces in today's increasingly privatized cities is always a cause for celebration. We need to push for improved conditions for life every time we intervene in urban environments.

Christina Capetillo